

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 975) www.economy.nayka.com.ua | № 12, 2019 | 27.12.2019 р.

DOI: [10.32702/2307-2105-2019.12.82](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.12.82)

УДК 657.6:657.44

Л. К. Феофанов,
к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку, аналізу оподаткування та аудиту,
Інженерний інститут ЗНУ, м. Запоріжжя
ORCID: 0000-0002-0753-7412
В. В. Меліхов,
магістрант кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,
Інженерний інститут ЗНУ, м. Запоріжжя
ORCID: 0000-0003-3193-3332

УДОСКОНАЛЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА

L. K. Feofanov
Cand. Sci. (Econ.), associate professor of Accounting and Auditing Department of Engineering
Institute of Zaporizhzhya National University
V. V. Melikhov
master of Engineering Institute of Zaporizhzhya National University

IMPROVE INTERNAL AUDIT OF PRODUCTION COSTS TO IMPROVE ENTERPRISE PERFORMANCE

Діючі виробничі підприємства у регіоні впливають на процвітання добробуту його населення. Для виробничих підприємств актуальною проблемою є зниження виробничих витрат, запобігання браку продукції, забезпечення безперебійного виробництва готової продукції. Це можливо забезпечити за допомогою створення та удосконалення дієвої системи внутрішнього аудиту витрат на виробництво, що в свою чергу покращить ефективність роботи підприємства.

Авторами статті обґрунтовано мета та завдання проведення внутрішнього аудиту витрат на виробництво, удосконалено аудит витрат на виробництво для покращення ефективності роботи підприємства. У роботі удосконалена методика внутрішнього аудиту витрат на виробництво для покращення ефективності роботи підприємства, яка включає: анкету, загальний план аудиту, програму аудиту, робочі документи аудитора.

Метою внутрішнього аудиту витрат на виробництво є встановлення законності, достовірності, відповідності, правильності відображення витрат на виробництво підприємства у первинних документах, своєчасне ведення обліку та відображення в звітності.

Завдання проведення внутрішнього аудиту витрат на виробництво: перевірка правильності визначення залишку незавершеного виробництва на початок періоду, перевірка правильності оформлення первинних документів з витрат на виробництво, перевірка правильності списання матеріалів у витрати, перевірка правильності нарахування заробітної плати, перевірка правильності нарахування ЄСВ, перевірка

нарахування амортизації, перевірка правильності кореспонденції рахунків витрат на виробництво, перевірка виробничої собівартості.

Запропонована методика проведення перевірки надасть змогу аудитору охопити всі аспекти обліку витрат на виробництво на підприємстві, дослідити правильність, своєчасність, законність відображення в обліку витрат на виробництво, вчасно виявити порушення, провести якісний аудит та підвищити фінансову безпеку підприємства.

Existing industrial enterprises in the region influence the prosperity of its population. For manufacturing companies, the pressing problem is to reduce production costs, prevent product shortages, and ensure the smooth production of finished products. This can be ensured by creating and improving an effective internal audit system for production costs, which in turn will improve the efficiency of the enterprise.

The authors of the article substantiated the purpose and tasks of internal audit of production costs, improved the audit of production costs to improve the efficiency of the enterprise. The work has improved the methodology of internal audit of production costs to improve the efficiency of the enterprise, which includes: questionnaire, general audit plan, audit program, working documents of the auditor.

The purpose of internal audit of production costs is to establish the legality, reliability, conformity, correctness of the cost of production of the enterprise in the primary documents, timely accounting and display in the accounts.

The tasks of internal audit of production costs: checking the correctness of determining the balance of work in progress at the beginning of the period, checking the correctness of processing primary documents on production costs, checking the correctness of writing off materials into costs, checking the correctness of payroll, checking the correctness of the calculation of the ESA, checking the depreciation, check of correspondence of accounts of production costs, check of production cost.

The proposed methodology of internal audit will allow the auditor to cover all aspects of accounting for production costs at the enterprise, to establish the legality, reliability, compliance, correctness of the cost of production of the enterprise in the primary documents, timely accounting and reporting. This will allow timely detection of violations, carry out quality audits and improve the efficiency of the enterprise.

Ключові слова: *аудит; витрати на виробництво; виробнича собівартість; анкета; загальний план; програма перевірки; робочий документ аудитора; фінансова безпека.*

Keywords: *audit; production costs; cost price; questionnaire; general plan; verification program; auditor's working document; financial security.*

Вступ. Діючі виробничі підприємства у регіоні впливають на процвітання добробуту його населення. Для виробничих підприємств актуальною проблемою є зниження виробничих витрат, запобігання браку продукції, забезпечення безперебійного виробництва готової продукції. Це можливо забезпечити за допомогою створення та удосконалення дієвої системи внутрішнього аудиту витрат на виробництво, що в свою чергу покращить ефективність роботи підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемними питаннями аудиту витрат на виробництво займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені: Бескоста Г.М., Бутинець Ф.Ф., Давидов Г.М., Кулаковська Л.П., Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Піча Ю.В., Сахарцева І.І., Усач Б.Ф. та інші. Автори розглядають дане питання зі своєї точки зору та акцентують увагу на різних аспектах проведення аудиту витрат на виробництво. Проте саме питання удосконалення внутрішнього аудиту витрат на виробництво розкрито недостатньо і потребує подальшого дослідження.

Постановка завдання. Метою роботи є удосконалення методики внутрішнього аудиту витрат на виробництво для покращення ефективності роботи підприємства.

Метою внутрішнього аудиту витрат на виробництво є встановлення законності, достовірності, відповідності, правильності відображення витрат на виробництво підприємства у первинних документах, своєчасне ведення обліку та відображення в звітності.

Завдання проведення внутрішнього аудиту витрат на виробництво: перевірка правильності визначення залишку незавершеного виробництва на початок періоду, перевірка правильності оформлення первинних документів з витрат на виробництво, перевірка правильності списання матеріалів у витрати, перевірка правильності нарахування заробітної плати, перевірка правильності нарахування ЄСВ, перевірка нарахування амортизації, перевірка правильності кореспонденції рахунків витрат на виробництво, перевірка виробничої собівартості.

Анкету перевірки витрат на виробництво подано в таблиці 1. У програмі аудиту витрат на виробництво відображає основні процедури для вирішення основних завдань аудиторської перевірки.

Таблиця 1.
Анкета перевірки витрат на виробництво

№	Зміст питання	Варіанти відповіді			
		Інформація відсутня	Так	Ні	Примітки
1	Чи є на підприємстві наказ про облікову політику?				
2	Який метод вибуття запасів використовується на підприємстві:				
	- собівартості перших за часом надходження запасів (fifo);				
	- середньозваженої собівартості;				
	- ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів;				
	- нормативних затрат;				
3	Відпуск у виробництво оформлюється:				
	- Вимога;				
	- Лімітно-забірна картка;				
	- Накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів;				
4	Випуск із виробництва готової продукції оформлюється:				
	- накладна;				
	- товарно-транспортна накладна;				
	- прибутковий ордер;				
5	На якому рахунку обліковуються витрати на виробництво:				
	- 20;				
	- 23;				
	- 26;				
6	Як ведеться облік витрат на виробництво:				
	- вручну;				
	- автоматизовано;				
7	Які елементи витрат включаються у витрати на виробництво:				
	- матеріальні витрати;				
	- витрати на оплату праці;				
	- витрати на соціальне страхування;				
8	Який метод амортизації використовують на підприємстві:				
	- прямолінійний;				
	- зменшення залишкової вартості;				
	- прискореного зменшення залишкової вартості;				
9	Яка форма оплати праці використовується на підприємстві:				
	- відрядно-преміальна;				
	- непряма-відрядна;				
	- колективна відрядна (бригадна);				
	- акордна система;				

	- проста погодинна;				
	- погодинно-преміювальна.				
10	Яка періодичність проведення інвентаризації витрат на виробництво:				
	- раз на рік;				
	- двічі на рік;				
	- не проводиться?				

Далі аудитор приступає до розробки загального плану аудиту витрат на виробництво (табл. 2). Загальний план проведення аудиту витрат на виробництво є документом організаційно-методологічного характеру, який складається на попередньому етапі аудиту.

Таблиця 2.
Загальний план проведення внутрішнього аудиту витрат на виробництво

Етап аудиторської перевірки	Аудиторські процедури	Період проведення	Виконавці
Підготовчий	Планування проведення аудиту витрат на виробництво		
Фактичний	Проведення інвентаризації		
Основний	Перевірка правильності визначення залишку незавершеного виробництва на початок періоду		
	Перевірка правильності оформлення первинних документів з витрат на виробництво		
	Перевірка правильності списання матеріалів у витрати		
	Перевірка правильності нарахування заробітної плати		
	Перевірка правильності нарахування ЄСВ		
	Перевірка нарахування амортизації		
	Перевірка правильності кореспонденції рахунків витрат на виробництво		
	Перевірка формування виробничої собівартості		
Завершальний	Складання аудиторського звіту		

Програма внутрішнього аудиту витрат на виробництво наведено в таблиці 3.

Для вирішення поставлених завдань внутрішнього аудиту витрат на виробництво пропонуємо робочі документи аудитора (табл. 4-11), які на думку авторів стануть обґрунтованими доказами якісного проведення аудиту витрат на виробництво.

Таблиця 4.
Перевірка правильності визначення залишку незавершеного виробництва на початок періоду ВНВ-1

Показники	За даними підприємства	За даними аудиту	Відхилення
Баланс на початок			
Головна книга			
Журнал 5			

Таблиця 5.
Перевірка правильності оформлення первинних документів з витрат на виробництво ВНВ-2

Назва документа, що підтверджує формування витрат						примітки
Елемент витрат	№	дата	Сума, грн	підпис	печатка	

Таблиця 3.
Програма внутрішнього аудиту витрат на виробництво

№	Мета	Перелік аудиторських процедур	Завдання перевірки	Аудиторські докази	Код робочого документа	Період проведення	Виконавець	Примітки
1	Впевнитись у відповідності залишку на початок у Балансі	Перевірка правильності визначення залишку незавершеного виробництва на початок періоду	Порівняти залишок на початок у Балансі з головною книгою та журналом 5	Баланс, Головна книга, Журнал 5	ВНВ-1			
2	Впевнитись у правильності оформлення первинних документів з витрат на виробництво	Перевірка правильності оформлення первинних документів з витрат на виробництво	Встановити повноту занесення усіх реквізитів та правильність заповнення форми документів	Накладна, товарно-транспортна накладна, прибутковий ордер, акт про приймання матеріалів, лімітно-забірна картка, накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, матеріальний звіт, картка складського обліку матеріалів, відомість обліку залишків матеріалів на складі, доручення, журнал, головна книга, Баланс	ВНВ-2			
3	Впевнитись у правильності віднесення матеріалів до витрат на виробництво	Перевірка правильності списання матеріалів у витрати	Встановити правильність та відповідність списання матеріалів у витрати	Накладна, лімітно-забірна картка, накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, картка складського обліку матеріалів	ВНВ-3			
4	Впевнитись у правильності віднесення заробітної плати до витрат на виробництво	Перевірка правильності нарахування заробітної плати	Встановити правильності та відповідності нарахування заробітної плати	Розрахункова відомість	ВНВ-4			
5	Впевнитись у правильності віднесення ЄСВ до витрат на виробництво	Перевірка правильності нарахування ЄСВ	Встановити правильності та відповідності нарахування ЄСВ	Довідка бухгалтерії	ВНВ-5			
6	Впевнитись у правильності віднесення амортизації до витрат на виробництво	Перевірка нарахування амортизації	правильності та відповідності нарахування амортизації	Розрахунок амортизації, Довідка бухгалтерії	ВНВ-6			
7	Впевнитись у правильності	Перевірка правильності кореспонденції рахунків	Встановити правильності кореспонденції рахунків	Журнал 5, головна книга, Довідка бухгалтерії	ВНВ-7			

№	Мета	Перелік аудиторських процедур	Завдання перевірки	Аудиторські докази	Код робочого документа	Період проведення	Виконавець	Примітки
	кореспонденції рахунків з витрат на виробництво	витрат на виробництво	витрат на виробництво					
8	Впевнитись у правильності формування виробничої собівартості	Перевірка формування виробничої собівартості	Встановити правильності формування виробничої собівартості	Калькуляція	ВНВ-8			

Таблиця 6.

Перевірка правильності списання матеріалів у витрати ВНВ-3

Назва матеріалу	За даними підприємства			За даними аудиту			Відхилення		
	Кількість	Ціна	Сума, грн	Кількість	Ціна	Сума, грн	Кількість	Ціна	Сума, грн

Таблиця 7.

Перевірка правильності нарахування заробітної плати ВНВ-4

ПІБ	Кількість годин	Годинна ставка	Заробітна плата	Кількість годин	Годинна ставка	Заробітна плата	Кількість годин	Годинна ставка	Заробітна плата

Таблиця 8.

Перевірка правильності нарахування ЄСВ ВНВ-5

Підрозділ	За даними підприємства		За даними аудиту		Відхилення	
	Фонд оплати праці	Сума ЄСВ	Фонд оплати праці	Сума ЄСВ	Фонд оплати праці	Сума ЄСВ

Таблиця 9.

Перевірка нарахування амортизації ВНВ-6

Підрозділ	За даними підприємства			За даними аудиту			Відхилення
	Амортизаційна вартість	Кількість років експлуатації	сума амортизації за рік	Амортизаційна вартість	Кількість років експлуатації	сума амортизації за рік	

Таблиця 10.

Перевірка правильності кореспонденції рахунків витрат на виробництво ВНВ-7

Зміст операції	За даними підприємства			За даними аудиту			Відхилення та запропоноване виправлення		
	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн

Таблиця 11.

Перевірка виробничої собівартості ВНВ-8

Вид продукції	За даними підприємства	За даними аудиту					Відхилення
		Матеріали	Заробітна плата	ЄСВ	Амортизація	Разом	

Висновки. У роботі удосконалена методика внутрішнього аудиту витрат на виробництво для покращення ефективності роботи підприємства, яка на відміну від існуючих включає: анкету, загальний план внутрішнього аудиту, програму внутрішнього аудиту, робочі документи внутрішнього аудитора. Запропонована методика проведення внутрішнього аудиту надасть змогу аудитору охопити всі аспекти обліку витрат на виробництво на підприємстві, встановити законність, достовірність, відповідність, правильність відображення витрат на виробництво підприємства у первинних документах, своєчасне ведення обліку та відображення в звітності. Це надасть змогу своєчасно виявити порушення, провести якісний аудит та покращити ефективність роботи підприємства.

Список літератури.

1. Макаренко А.П. Аудит : навч.-метод. посібник / А. П. Макаренко, Т. О. Меліхова, Г. М. Бескоста. – Запоріжжя : ЗДІА, 2016. – 184 с.
2. Макаренко А.П. Організація і методика аудит : навч.-метод. посібник. / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Г.М. Бескоста. – Запоріжжя: ЗДІА, 2015. – 190с.
3. Макаренко А.П. Розробка програми аудиту виробничих запасів / А.П. Макаренко, Т.Г. Ярданова // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. – Вип. 2 (11). – Полтава : ПДАА. – 2015. – С. 40-48.

4. Теорія і практика документування в обліку і аудиті : навч.-метод. посібник Ч. 2 / А. П. Макаренко, О. М. Панченко, Л. В. Таратута, Т. О. Меліхова, Л. А. Птіцина ; ЗДІА. - Запоріжжя : ЗДІА, 2011. - 127 с.
5. Меліхова Т.О. Визначення витрат господарської діяльності підприємства / Т.О. Меліхова // Журнал «Бізнес Інформ». – Харків : ХНЕУ, НДЦ індустріальних проблем розвитку НАН України, ВД «Інжек», 2013. – № 3. – С. 254–258.
6. Меліхова Т.О. Концептуальні основи обліку витрат підприємства / Т.О. Меліхова, Г.С. Хайло // Матер. Міжнар. наук.-практ. конф. «Україна-Польща: діалог культур в контексті євроінтеграції», 25-27 вересня 2014 р. : збір. матер. – Запоріжжя: ЗДІА. Том I, 2014. – С. 221-224.
7. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту виробничих запасів для підвищення фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, Н.С. Ніколаєнко // Економіка та держава, 2017. – № 1. – С. 51 – 55.
8. Меліхова Т.О. Проблемні аспекти відображення в обліку ТМЦ та обладнання при віднесенні до капітальних інвестицій відповідно до П(С)БО та МСФЗ / Т.О. Меліхова, Т. В. Манойло // Вісник Дніпропетровського національного університету. Серія «Економіка». – Дніпропетровськ: 2014, Вип. 3. – № 10/1. Т. 22 – С. 158-164.
9. Меліхова Т.О. Удосконалення методичних підходів до проведення аудиту нарахування та утримання єдиного соціального внеску з підвищення ефективності контролю / Т.О. Меліхова, Т. Віговська // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля. – Луганськ: СНУ ім. В. Даля, 2013. – № 5 (194). – Ч. 1. – С. 126–130.
10. Меліхова Т.О. Обґрунтування амортизаційної політики з метою підвищення прибутковості підприємства / Т.О. Меліхова, Ю.В. Калюжна // Інноваційна економіка. – 2012. – № 1. – С. 232–237.
11. Меліхова Т.О. Програма аудиту оподаткування заробітної плати підприємства / Т.О. Меліхова, М. Єременко Матеріали XIX Науково-технічної конференції студентів, аспірантів і викладачів в ЗДІА «Проблеми економічного розвитку у сучасних умовах» (м. Запоріжжя, 2014р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zgia.zp.ua>
12. Меліхова Т. О. Розробка програми аудиту касових операцій для підвищення ефективності діяльності підприємства / Т. О. Меліхова, Т. В. Манойло // Регіональна бізнес-економіка та управління. – 2013. – № 2. – С. 97-106.
13. Меліхова Т.О. Удосконалення документального забезпечення аудиту розрахунків з підзвітними особами з метою якісного проведення перевірки / Т.О. Меліхова, К.О. Новосьолова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2012. – Вип. 36. – С. 108-116.
14. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту ефективності використання основних засобів на підприємстві / Т.О. Меліхова, О. Буркова // Економічний аналіз. – 2012. – Вип. 11. – Ч. 4. – С. 257–264.
15. Теорія і практика документування в обліку і аудиті : навч.-метод. посібник Ч. 2 / А. П. Макаренко, О. М. Панченко, Л. В. Таратута, Т. О. Меліхова, Л. А. Птіцина ; ЗДІА. – Запоріжжя : ЗДІА, 2011. – 127 с.
16. Меліхова Т.О. Удосконалення методичних підходів проведення аудиту власного капіталу з метою забезпечення фінансової стабільності підприємства / Т.О. Меліхова, Ю.М. Малініна // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – Запоріжжя : КПУ, 2012. – № 6. – С. 144–153.
17. Макаренко А.П. Методичні підходи до проведення внутрішнього аудиту звіту про фінансові результати в системі управління економічною безпекою підприємства / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова // Матеріали тез доповідей Міжнар. наук. – прак. конф. «Сучасні проблеми модернізації та структурних трансформацій економіки України і регіонів», 11 листопада 2015 р. – Запоріжжя: КПУ, 2015. – С. 118-120.
18. Макаренко А.П. Теоретико-методичні основи та практичні підходи до вдосконалення аудиту лізингових операцій / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова // Економічний вісник Запорізької державної, 2016. – № 6. – С. 164 – 171.
19. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту податку на прибуток для підвищення фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, М.М. Бикова // Агросвіт, 2017. – № 1-2. – С. 19-25.
20. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту податку на додану вартість для підвищення фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, М.Ю. Бойко // Інвестиції: практика та досвід, 2017. – № 1. – С. 34 – 39.
21. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту екологічного податку для підвищення фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, О.С. Зуб // Ефективна економіка, 2016. – № 12 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?n=12&y=2016>
22. Меліхова Т.О. Удосконалення документування обліку розрахунків з покупцями та замовниками з метою зміцнення інформаційної безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, Ф.О. Гавриленко. Інвестиції: практика та досвід, 2018. - №2. – С. 24–32
23. Меліхова Т.О. Аналіз впливу податкового навантаження на рівень податкової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, О.В. Троян // Інвестиції: практика та досвід. - 2017, № 20. - С. 33-37.
24. Меліхова Т.О. Економічна безпека підприємства: формування, контроль, ефективність : Монографія Херсон, Видавничий дім «Гельветика», 2018. – 632 с.

25. Меліхова Т.О. Внутрішній контроль виробничих запасів для своєчасного виявлення загроз в системі управління фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, І.О. Федоров. // *Агросвіт*, 2018. – №2. – С. 63–70.
26. Макаренко А.П. Державний фінансовий контроль / А.П. Макаренко, І. Я. Максименко, Т.О. Меліхова, О. П. Зоря навч. посібник для вчн : [гриф ЗДІА] - Запоріжжя : ЗДІА, 2017. - 280 с.
27. Maksymenko I. Accounting and analytical procurement of state financial control and directions of its implementation in Ukraine / I. Maksymenko, T. Melikhova // *Baltic Journal of Economic Studies*, Volume 3 Number 5. Riga: Publishing House "Baltija Publishing", 2017, P. 268-275.
28. Меліхова Т.О. Удосконалення методики перевірки грошових коштів у національній валюті. / Т.О. Меліхова, А.С. Верьовкіна // *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 1. С. 24–29. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.1.24
29. Меліхова Т.О. Удосконалення методики аудиту операцій на бюджетних рахунках організації. / Т.О. Меліхова, О.В. Троян, Д.В. Подріз // *Агросвіт*. 2019. № 1-2. С. 24–32. DOI: 10.32702/2306-6792.2019.1.24
30. Меліхова Т.О. Удосконалення методичних засад аудиту операцій з готівкою та на рахунках у банку для підвищення ефективності управління підприємством. / Т.О. Меліхова, Н.С. Чакалова, Т.С. Середенко // *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 5. С. 32–41. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.5.32
31. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту витрат на виробництво для підвищення фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, В.В. Височина. *Економіка та держава*, 2018. – № 1. – С. 69–75.
32. Меліхова Т.О. Удосконалення методики внутрішнього аудиту розрахунків з підзвітними особами для підвищення економічної безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, М.А. Лукашова // *Ефективна економіка*. 2019. № 1. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6826>
33. Меліхова Т.О. Сучасні проблеми обліку дебіторської заборгованості / Т.О. Меліхова, Д.А. Мась // *Соціально-економічний розвиток / Матеріали XXXII Міжнародної науково-практичної конференції, Чернівці, 18-19 січня 2016 р. - Т. 2. - Київ: Науково-видавничий центр «Лабораторія думки», 2016. - С. 22-23.*
34. Меліхова Т.О. Методичні підходи до проведення внутрішнього аудиту товарів для своєчасного виявлення загроз в системі управління економічної безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, К.О. Журавель // *Інвестиції: практика та досвід*, 2019. – № 2. – С. 56–63.
35. Меліхова Т.О. Розробка системи знаків виявлених помилок для удосконалення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками / Т.О. Меліхова, Т.В.Алексютіна // *Економічний форум*. - Луцьк : ЛНТУ, 2013. – С. 391-396.
36. Maksymenko I. Fiscal audit development in the system of budget process management / T. Melikhova, I. Maksymenko, O. Zorya, N. Fatiukha, O. Chumak // *Academy of Accounting and Financial Studies journal*, 2018. – vol. 22, is. 6, 7 p.
37. Макаренко А.П. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник/ А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Ю.В. Подмешальська, Н.С. Чакалова. – Запоріжжя : ЗДІА, 2018. - 602 с.
38. Макаренко А. П. Інформаційна база заповнення спрощеної звітності – інструмент управління та фінансової безпеки / А. П. Макаренко, Т. О. Меліхова, Н. С. Чакалова // *Часопис економічних реформ*. - 2014. - № 1. - С. 26-32.
39. Макаренко А. П. Удосконалення облікових реєстрів з метою своєчасного управління підприємством та контролю за його фінансовою безпекою / А. П. Макаренко, Т. О. Меліхова, Н. С. Чакалова // *Економічний вісник університету*. - 2014. - Вип. 22(1). - С. 85-95.
40. Макаренко А.П. Соціальне страхування: сутність, значення та обліковий аспект / А.П. Макаренко, О. П. Зоря, Т.О. Меліхова, І. Я. Максименко навч. посібник : [гриф ЗДІА]. - Запоріжжя : ЗДІА, 2017. - 200 с.
41. Макаренко А. П. Оподаткування в системі обліку : навч.-метод. посібник / А. П. Макаренко, Т. О. Меліхова, О. В. Гамова ; ЗДІА. - Запоріжжя : ЗДІА, 2015. - 147 с.
42. Макаренко А. П. Податкове планування та мінімізація податкових ризиків: навч. посібник : [рек. вченою радою ЗДІА] / А. П. Макаренко, Т. О. Меліхова, Н. С. Чакалова ; ЗДІА. - Запоріжжя : ЗДІА, 2017. - 260 с.
43. Подмешальська Ю.В. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник/ Ю.В. Подмешальська, Т.О. Меліхова, Н.С. Чакалова. - Запоріжжя : ЗДІА, 2017. - 400 с.
44. Меліхова Т.О. Удосконалення методики внутрішнього контролю утримань із заробітної плати та нарахувань на Фонд оплати праці / Т.О. Меліхова, І.В. Феофанова, Г.В. Магда // *Економіка та держава*, 2019. - № 1. – С. 89–94.
45. Меліхова Т.О. Документування обліку розрахунків за заробітною платою з метою зміцнення інформаційної безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, С. Голубенко // *Складні системи і процеси*. – Запоріжжя : КПУ, 2012. – № 1 (21). – С. 63–67.
46. Меліхова Т.О. Визначення витрат господарської діяльності підприємства / Т.О. Меліхова // *Журнал «Бізнес Інформ»*. – Харків : ХНЕУ, НДЦ індустріальних проблем розвитку НАН України, ВД «Інжек», 2013. – № 3. – С. 254–258.

47. Меліхова Т.О. Обґрунтування амортизаційної політики з метою підвищення прибутковості підприємства / Т.О. Меліхова, Ю.В. Калюжна // Інноваційна економіка. – 2012. – № 1. – С. 232–237.

48. Салига С.Я. Аудит податків суб'єктів господарювання : Монографія / С.Я. Салига, Т.О. Меліхова. – Запоріжжя : КПУ, 2011. – 224 с.

References.

1. Makarenko, A.P., Melikhova, T. O. and Beskosta, H. M. (2016), *Audyt* [Audit], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

2. Makarenko, A.P. Melikhova, T. O. and Beskosta, H. M. (2015), *Orhanizatsiya i metodyka audyt* [Organization and method of audit], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

3. Makarenko, A.P. and Yordanova, T.H. (2015) "Development of a program of inventory audit", *Naukovi pratsi Poltavskoyi derzhavnoyi ahrarnoyi akademiyi*, vol. 2 (11), pp. 40-48.

4. Makarenko, A. P., Panchenko, O. M., Taratuta, L. V. and Melikhova, T.O. (2011), *Teoriya i praktyka dokumentuvannya v obliku i audyti*, [The theory and practice of documenting in accounting and audit], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

5. Melikhova, T.O. (2013) "Determination of expenses of the economic activity of the enterprise", *Zhurnal «Biznes Inform»*, vol. 3, pp. 254-258.

6. Melikhova, T.O. and Khaylo, H.S. (2014) "Conceptual bases of enterprise cost accounting", *zbirnyk mater. Mizhnar. nauk.-prakt. konf. Ukrayina-Polshcha: dialoh kultur v konteksti yevrointehratsiyi*, [Compilation mother International science-practice conf. "Ukraine-Poland: Dialogue of Cultures in the Context of European Integration"], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine, 25-27 veresnya 2014 r., vol. 1, pp. 221-224.

7. Melikhova, T.O. and Nikolayenko, N.S. (2017), "Development of an inventory audit program to increase financial security of the enterprise", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1, pp. 51- 55.

8. Melikhova, T.O. and Manoylo, T. V. (2014) "Problematic aspects of the registration of the TMC and the equipment when attributed to capital investments in accordance with P (C) BO and IFRS", *Visnyk Dnipropetrovskoho natsionalnoho universytetu. Seriya 'Ekonomika'*, vol. 10/1, pp. 158- 164.

9. Melikhova, T.O. and Vihovska, T. (2013) "Improvement of methodical approaches to audit of accrual and maintenance of a single social contribution for improving the effectiveness of control", *Visnyk Skhidnoukrayinskoho natsionalnoho universytetu im. V. Dalya*, vol. 5, pp. 5 126–130.

10. Melikhova, T.O. and Kalyuzhna, YU.V. (2012) "Substantiation of depreciation policy in order to increase profitability of the enterprise", *Innovatsiyana ekonomika*, – vol. 1, pp. 232–237.

11. Melikhova, T.O. and Yeremenko, M. (2014) "Payroll Tax Audit Program", *Materialy XIX Naukovo-tekhnichnoyi konferentsiyi studentiv, aspirantiv i vykladachiv v ZDIA "Problemy ekonomichnoho rozvytku u suchasnykh umovakh"*, [Materials of the XIXth Scientific and Technical Conference of Students, Postgraduates and Teachers at ZDIA "Problems of Economic Development in Modern Conditions"], <http://zgia.zp.ua>.

12. Melikhova, T.O. and Manoylo, T. V. (2013) "Development of a Cash Management Audit Program for Enhancing the Company's Performance", *Rehionalna biznes-ekonomika ta upravlinnya*, vol. 2, pp. 97-106.

13. Melikhova, T.O. and Novosolova, K.O. (2012) "Improvement of Documentary Provision of Audit of Payments with Accountable Persons for Quality Inspection", *Problemy i perspektyvy rozvytku bankivskoyi systemy Ukrayiny*, vol. 36, pp. 108-116.

14. Melikhova, T.O. and Burkova O. (2012) "Development of the program of audit of the efficiency of the use of fixed assets in the enterprise", *Ekonomichnyy analiz*, vol. 11, pp. 257–264.

15. Makarenko, A. P., Panchenko, O. M., Taratuta, L. V. and Melikhova, T.O. (2011), *Teoriya i praktyka dokumentuvannya v obliku i audyti*, [The theory and practice of documenting in accounting and audit], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

16. Melikhova, T.O. and Malinina, YU.M. (2012) "Improvement of methodical approaches to audit of own capital in order to ensure financial stability of the enterprise", *Derzhava ta rehiony. Seriya: Ekonomika ta pidpryyemnytstvo*, vol. 6, pp. 144–153.

17. Makarenko, A.P. and Melikhova, T.O. (2015) "Methodological approaches to internal audit of the financial results report in the system of management of economic safety of the enterprise", *Materialy tez dopovidey Mizhnar. nauk. – prak. konf. "Suchasni problemy modernizatsiyi ta strukturnykh transformatsiy ekonomiky Ukrayiny i rehioniv"*, [Materials of Abstracts International sciences – prak conf. "Modern problems of modernization and structural transformations of the economy of Ukraine and regions"], 11 lystopada 2015 r., KPU, Zaporizhzhya, Ukraine, pp. 118-120.

18. Makarenko, A.P. and Melikhova, T.O. (2016) "Theoretical and methodological foundations and practical approaches to improving the audit of leasing operations", *Ekonomichnyy visnyk Zaporizkoyi derzhavnoyi inzhenernoyi akademiyi*, vol. 6, pp. 164 – 171.

19. Melikhova, T.O. and Bykova, M.M. (2017) "Development of a profit tax audit program to increase the financial safety of the enterprise", *Ahrosvit*, vol. 1-2, pp. 19-25.

20. Melikhova, T.O. and Boyko, M.YU. (2017) "Development of a program for the audit of value added tax to increase the financial safety of the enterprise", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 1, pp. 34 – 39.

21. Melikhova, T.O. and Zub, O.S. (2016) "Development of Environmental Tax Audit Program for Increasing Financial Safety of an Enterprise", *Efektivna ekonomika*, <http://www.economy.nayka.com.ua/?n=12&y=2016>, vol.12.
22. Melikhova T.O. and Havrylenko F.O. (2018) "Accompanied documenting of the region of rozrakhunkiv with purchases that the deputies of the merit of information about the security", *Investytsiyyi: praktyka ta dosvid*, vol. 2, pp. 24-32.
23. Melikhova, T.O. and Troyan, O.V. (2017) "Analysis of the impact of the tax burden on the level of tax security of the enterprise", *Investytsiyyi: praktyka ta dosvid*, vol. 20, pp. 33-37.
24. Melikhova T.O. (2018), *Ekonomichna bezpeka pidpryyemstva: formyrovanye, kontrol', efektyvnist'* [Economical bezpeka p_dpriemstva: formavannya, control, effektivn_st], Kherson, Ukraine.
25. Melikhova, T.O. and Fedorov, I.O. (2018) "Internal control of inventory for timely detection of threats in the system of financial security management of the enterprise", *Ahrosvit*, vol. 2, pp. 63-70.
26. Makarenko, A.P., Maksymenko, I. YA., Melikhova, T. O. and Zorya, O.P. (2017), *Derzhavnyy finansovyy kontrol'*, [State financial control] ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
27. Maksymenko, I. and Melikhova, T. (2017) "Accounting and analytical procurement of state financial control and directions of its implementation in Ukraine", *Baltic Journal of Economic Studies*, Vol. 3, Num. 5, pp. 268-275.
28. Melikhova, T. and Verovkina, A. (2019), "Improvement of checking method of cash assets in national currency", *Investytsiyyi: praktyka ta dosvid*, vol. 1, pp. 24–29. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.1.24
29. Melikhova, T., Troyan, O. and Podriz, D. (2019), "Improvement of the methodology of audit of operations on budget accounts of enterprises", *Agrosvit*, vol. 1-2, pp. 24–32. DOI: 10.32702/2306-6792.2019.1.24
30. Melikhova, T., Chakalova, N. and Seredenko, T. (2019), "Improvement of methodological principles of audit of operations with cash and cash within the bank for improvement of efficiency of business management", *Investytsiyyi: praktyka ta dosvid*, vol. 5, pp. 32–41. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.5.32
31. Melikhova, T.O. and Vysochyna, V.V. (2018) "Development of a program for auditing production costs to improve the financial safety of the enterprise", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1, pp. 69-75.
32. Melikhova, T. and Lukashova, M. A. (2019), "Improvement of the methodology of accounts internal audit with accountable persons for improving the economic security of the enterprise", *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 1, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6826> (Accessed 16 Apr 2019). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.1.30
33. Melikhova, T.O. and Mas, D.A. (2016), "Modern problems of accounts receivable", *Sotsialno-ekonomichnyy rozvytok / Materialy KHKHKHII Mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi*, [Socio-economic development / Materials of the XXXIII International Scientific and Practical ConferenceChernivtsi], Naukovo-vydavnychyy tsentr "Laboratoriya dumky", 18-19 sichnya 2016 r., Kyiv.
34. Melikhova, T.O. and Zhuravel', K.O. (2019), "Methodical approaches to conducting internal audit of goods for timely detection of threats in the system of management of economic security of the enterprise", *Investytsiyyi: praktyka ta dosvid*, vol. 2, pp. 56-63.
35. Melikhova, T.O. and Aleksytina, T.V. (2013), "Development of a system of signs of detected errors to improve the audit of payments with suppliers and contractors", *Ekonomichnyy forum*, pp. 391-396.
36. Maksymenko, I., Melikhova, T., Zorya, O., Fatiukha, N. and Chumak, O. (2018) "Fiscal audit development in the system of budget process management", *Academy of Accounting and Financial Studies journal*, vol. 22, pp. 6, 7.
37. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O., Podmeshalska, Y.V. and Chakalova, N.S. (2018), *Bukhhaltersky oblik: navch.-metod. posibnyk* [Accounting: teaching method. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
38. Makarenko, A. P. Melikhova, T. A. and Chakalova, N. S. (2014), "Information base for filling in simplified reporting - a tool for management and financial security", *Chasopys ekonomichnykh reform*, vol. 1, pp. 26–32.
39. Makarenko, A. P. Melikhova, T. A. and Chakalova, N. S. (2014), "Improving accounting records in order to manage the enterprise in a timely manner and monitor its financial security", *Ekonomichnyy visnyk universytetu*, vol. 22(1), pp. 85–95.
40. Makarenko, A.P., Zorya, O.P., Melikhova, T.O. and Maksymenko, I.YA. (2017), *Sotsial'ne strakhuvannya: sutnist', znachennya ta oblikovyy aspekt*, [Social insurance: essence, value and accounting aspect], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
41. Makarenko, A.P., Melikhova, T.O. and Hamova, O.V. (2015) *Opodatkovannya v systemi obliku : navch.-metod. posibnyk*, [Taxation in the accounting system: teaching method. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
42. Makarenko, A.P., Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2017) *Podatkove planuvannya ta minimizatsiya podatkovykh ryzykiv: navch. posibnyk*, [Tax planning and minimization of tax risks: teaching. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
43. Podmeshal's'ka, YU., Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2017) *Bukhhalters'ky oblik: navch.-metod. posibnyk*, [Accounting: teaching method. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
44. Melikhova, T.O. and Holubenko, S. (2012) "Documentation of accounting for payroll calculations in order to strengthen the information security of the enterprise", *Skladni systemy i protsesy*, vol. 1 (21), pp. 63–67.

45. Melikhova, T.O., Feofanova, I.V. and Mahda, G.V. (2019) "Improvement of the method of internal control of deductions from wages and payrolls on the Labor Fund", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1, pp. 89-94.
46. Melikhova, T.O. (2013) "Determination of expenses of the economic activity of the enterprise", *Zhurnal «Biznes Inform»*, vol. 3, pp. 254-258.
47. Melikhova, T.O. and Kalyuzhna, YU.V. (2012) "Substantiation of depreciation policy in order to increase profitability of the enterprise", *Innovatsiyna ekonomika*, – vol. 1, pp. 232–237.
48. Salyha, S.YA. and Melikhova, T.O. (2011) "Audit of Taxes of Business Entities" KPU. Zaporizhzhya, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 17.12.2019 р.